

HISTORICKÝ ČASOPIS

ROČNÍK 66, 2018, ČÍSLO 1

ŠTÚDIE

HLOHOVECKÁ VETVA RODU ABA

ZDENKO GÁLIK

GÁLIK, Zdenko. The Hlohovec branch of the Aba family. Historický časopis, 2018, 66, 1, pp. 3-25, Bratislava.

The aim of the study was to point to the importance of the Hlohovec branch of the Aba family. It owned and created not only the castle lordship of Hlohovec, but also Dobrá Voda or Branč. Therefore, it is important for knowledge of this region in the second half of the 13th and beginning of the 14th centuries. The study also devotes attention to the architectural monuments and archaeological finds of this period from Hlohovec. It describes the domain of the Aba family not only in the immediate surroundings of Hlohovec, but also in the Galanta district. It traces the fate of Hlohovec, closely connected with the Aba family in the period 1276–1316. Finally, it considers the property exchange between the Aba family and Abraham Rufus in 1297 and the granting of a second settlement to Abraham Rufus of Červeník in 1294 and his military achievements.

Key words: Aba family. Hlohovec Castle, Abraham Rufus. Dobrá Voda Castle. Archaeological finds. Architectural monuments of Hlohovec

Roku 1276 získal Aba, syn Abov, zvaný Eurnough, od kráľa Ladislava IV. Ku-mánskeho „zem kráľovských hostí“ – Hlohovec (*Golgouch*) za verné služby.¹ Hned nato kráľ poveril Brikcia z blízkeho Trhovišťa (*de Wasard*), aby spolu so zástupcom hodnoverného miesta Nitrianskej kapituly urobil obchôdzku hraníc a uviedol Abu do darovaného majetku. Medze začali určovať od západu, pričom počiatok hranice určili pri akomsi krížnom strome (*kerezthfa*)² a išli najskôr

1 Listinu publikoval BORSA, Iván. *Regesta regum stirpis Arpadianae critico – diplomatica II, 1272 – 1290*, vol. 2 – 3. Budapest: Akadémiai Kiadó, 1987, č. 2678, s. 155-156. Prezývka Abu, syna Abovho, Eurnough je prepis maďarského výrazu örnagy (latinsky *maior speculatorum*), teda veliteľ oddielov pohraničných strážcov, čo bola inak funkcia, s ktorou sa stretávame aj na hrade Hlohovec.

2 Ide o strom označený krížikom. ŠTEFÁNIK, Martin – LUKAČKA, Ján et al. *Lexikón stredovekých miest na Slovensku*. Bratislava: Historický ústav SAV, 2010, s. 164. ISBN 9788089396115.